

yediveren

NİSAN - MAYIS - HAZİRAN • SAYI 10 • 15 TL • 2023

DÜŞÜNCE EDEBİYAT VE SANAT DERGİSİ

YURDUMDA DEPREM

AFETTEN
RAHMETE

s.4

ENES YILMAZ

DEPREM SÜRECİNDE
ŞEHİR VE KONUT
MESELESİNE DAİR İKİ
TUTUM

s.25

H. NASRULLAH İNAN

ŞİMDİ BİLDİM HANGİ
SUYUN SAKASIYIM

s.10

FARUK ŞAHİN



ENES YILMAZ • ŞEVKET HÜNER • AYNUR YAVUZ • FARUK ŞAHİN • ŞEHADET ÖZEK • YASİN DAĞ • İSMAİL TUNA
SAADET AÇIKÇA • MEHMET ÖZEK • EBUBEKİR SİDDİK ATALAY • BİLAL BOZDAŞ • ENES ACAR • FEYZİ ÖZEK

EDİTÖRDEN

Hepimiz deprem sonrası tepkimizi gösterdik. Bu tepkimizde de haklıydık. Canımız yandı. Canı yananın verdiği tepki, samimi duyguların eşlik ettiği bir süreç oldu. Canı yanmayan, böylesine büyük bir deprem afetinden de kaos çıkarmak isteyenleri bu süreçte müşahade ettik. Sonraki aşamada ekonomik ve yahut başka gerekçelere bağlı olarak duygu durumumuzda değişiklikler yaşandı. Samimi ve haklı tepkiler kaybolup giden bir sürece eşlik etti.

Maalesef tarih afetleriyle de tekerrür ediyor. Son yüzyılda büyük depremlere karşı her defasında yenik düştük. Afetlere karşı çare sunanlar da oldu. Ya yetkisi olmadı ya da bizler tarafından sorunlar hep hasır altı edildi. Kahramanmaraş merkezli depremi daha yeni yaşadık. Rabbimiz bir daha böyle bir afeti milletimize yaşatmasın. Şimdilerde özelde İstanbul genelde Türkiye beklenen depremlerle büyük bir korku iklimini yaşıyor. Rabbimiz bizleri afetlerden korusun. Ancak bunun gerçekleşmesi halinde nasıl bir hazırlık yapıldı? Dersler ve ibretler alındı mı?

Gelin mimar Turgut Cansever'in çözümüne bakalım. Turgut Cansever 23 yıl önce 1999 Depremi sonrasında bir Deprem Çalışma Grubu kurar. Bir felaketin yaklaştığını, binalara güçlendirme yapmanın bir seçenek olduğu fakat bunun çok maliyetli olacağına işaret eder. Sunduğu çare; yeni şehirler kurmaktır. İstanbul'da depremden etkilenecek nüfusun aşamalı bir şekilde Kırklareli yöresine doğru inşa edilecek 25.000 kişilik şehirlere taşınması düşünüldü. 2003'den 2009'a altı yılda kademeli olarak şehirler toplamda 750.000 kişilik nüfusa ulaşacaktı. Şehirler raylı sistemle İstanbul'a bağlanacaktı. Yeni şehirleri tarım alanlarını koruyacak şekilde yamaçlara yerleştirmek öncelikliydi. Başka çözümler de vardır muhakkak. Son kertede geline nokta evimiz ve elimiz pek güçlü değil.

Depremzedelere her türlü yardımı yapan, arayıp dertleriyle dertlenen, hep yanlarında olan, erzaklarını paylaşan, yardım faaliyetlerinde bulunanlar çok iyi işler başardılar. Hepsine ne kadar teşekkür etsek az kalır. Şimdi bu afetlerden ders çıkarma vaktidir. Hepimizin başı sağ olsun. Son olarak Ramazan inancın, ibadetin, dayanışmanın ve kardeşliğin daha da olgunlaşabilmesi için Müslümanlara ikram edilmiş bereketli bir aydır. Ramazan'ın bereketi hepimizin üzerine olsun.

Selâmun Aleyküm

iÇİNDEKİLER

- 4 **AFETTEN RAHMETE**
Enes YILMAZ
- 6 **DİRİLTEN SARSINTILAR**
Şevket HÜNER
- 8 **BAYRAMLARIMIZ BAYRAM OLSUN**
Aynur YAVUZ
- 10 **ŞİMDİ BİLDİM HANGİ SUYUN SAKASIYIM**
Faruk ŞAHİN
- 13 **GELİŞİM MEKTEBİ RAMAZAN AYININ ÖNEMİNE DAİR**
Şehadet ÖZEK
- 16 **SARSILMADAN UYANMAK**
Feyzi ÖZEK
- 19 **DAYANIŞMA, DÜRÜSTLÜK VE İNFAK RUHUNUN DİRİLİŞİ**
Yasin DAĞ
- 22 **BU YAZININ KAHRAMANI SENSİN**
İsmail TUNA
- 23 **ACI YAMAN - Deneme**
Saadet AÇIKÇA
- 25 **DEPREM SÜRECİNDE ŞEHİR VE KONUT MESELESİNE DAİR İKİ TUTUM - Söyleşi**
Mehmet ÖZEK
- 27 **YURDUMDA DEPREM - Şiir**
BÜLBÜL ŞÂDAN - Ebubekir Sıddık ATALAY
- 28 **İSLAMBOL'A BİR MÜHÜR: SEZAI KARAKOÇ - Deneme**
Bilal BOZDAŞ
- 33 **GÖZYAŞLARI DAHA YIKICI FAY HATLARINDAN - Şiir**
Enes ACAR



AFETTEN RAHMETE

“
Olaylara hikmet
nazarıyla bakabilme
melekesine sahip
olan Müslüman,
dünya hayatının bir
imtihan olduğunu
ve imtihan gereği
hoşuna gitmeyecek
birtakım olayların
başına gelebileceğini
bilir.

Müminin haline şaşılır. Onun her işi hayırdır. Bu müminden başkasına nasip olmaz. Çünkü ona bir nimet verildiğinde şükreder, bu onun için hayır olur. Başına bir musibet geldiğinde sabreder, bu da onun için hayır olur. (Müslim, Zühd 64)

Deprem afetini iliklerimize kadar hissettiğimiz şu günlerde ilahi teselliye her zamankinden daha çok muhtacız. Çünkü insan denen karmaşık varlığın madalyon misali bir yüzü beden, bir yüzü ruhtur. Bedenin şifası ilaç ise ruhun şifası da tesellidir ve bu teselli ilahi kaynaklı olduğunda çok daha tesirlidir. Yarattıklarını en iyi bilen şanı yüce Allah, felaketler karşısında madden ve manen yıpranan kullarına sabretmeleri karşılığında mükafatlar vadetmiştir.

Olaylara hikmet nazarıyla bakabilme melekesine sahip olan Müslüman, dünya hayatının bir imtihan olduğunu ve imtihan gereği hoşuna gitmeyecek birtakım olayların başına gelebileceğini bilir. Zahir (görünüş açısından) bir yıkımdan ibaret olan depremin batının (görünmeyen, gizli bir açıdan) ne gibi hikmetler taşıdığını idrak edebilmek için Hz. Peygamber'in sözlerine kulak vermek gerekir. Ebu Davut kanalıyla bize ulaşan bir hadiste göçük al-

‘Onlar ki kendilerine bir musibet dokunduğu zaman: “Bizim bütün varlığımız Allah’ındır ve biz ancak O’na dönüyoruz” derler.’ (Bakara 2/156)

tında kalarak ölen Müslümanlara şehit sevabı verildiği bildirilmiştir. Ahirete iman eden bir Müslüman için şüphesiz bu çok büyük bir tesellidir. Kahramanmaraş merkezli depremde emanetlerini Rahman’a (cc) teslim eden merhum ve merhumelere bu nazarla bakmak acıları bir nebze azaltacak, gönüllere sakinete bahşedecektir.

Başka bir hadiste Efendimiz (sav) şöyle buyurmuştur: *“Allah, Müslüman’ın vücuduna batan bir dikene varıncaya kadar meşakkat, hastalık, endişe, keder, acı ve kaygı gibi musibetleri onun günahlarına kefarete kılar.”* (Buhari, Merda 1) Hadiste bildirilen ilahi müjdeden anlaşılıyor ki enkaz altında hissedilen bedeni acılar, tahammül sınırlarını zorlayan açlık, susuzluk, üşüme gibi elemeler bir rahmet ve bağışlanma vesilesidir. Zira şanı yüce Allah, kullarına asla zulmedici değildir. O, kullarına karşı bir annenin çocuğuna olan merhametinden çok daha merhametlidir. Her işinde -zahiren felaket olarak görülenler dahil- muhakkak bir hikmet ve inananlar için pek çok ibretler vardır.

Sizi mutlaka biraz korku ve açlık ile biraz da mallardan, canlardan ve ürünlerden noksanlaştırmak suretiyle imtihan edeceğiz. Sabredenleri müjdele. (Bakara 2/155)

Dünya hayatı, Rabbimizin (cc) ayetinde buyurduğu üzere bir zorluk ve meşakkat yurdu. Herkes az ya da çok, ağır ya da hafif, gücü nispetince

zorlukla karşılaşacaktır. Müslümanlar için esenlik yurdu cennettir. Dünya hayatının zorluklarla dolu olmasından mütevellit kişi sabırlı olmalıdır. Sabredenler, pek çok ayet ve hadiste Allah ve Resulünün övgüsüne mazhar olmuşlardır. Yaşanan depremde yakınlarını kaybedenler, evleri yıkılanlar, maddi zayıat yaşayanlar bilmelidir ki ‘Onlar ki kendilerine bir musibet dokunduğu zaman: “Bizim bütün varlığımız Allah’ındır ve biz ancak O’na dönüyoruz” derler.’ (Bakara 2/156) ayetinde belirtildiği üzere sabrı kuşananlar muhakkak kazanacak, dünyada çektikleri bu acılara mukabil ahirette Rablerinin hoşnutluğuna ve sayısız mükafatlara nail olacaklardır.

Efendimizin (sav) vefat eden oğlu İbrahim’e ağladığını gören ve hayret ederek “Sen de mi ağlıyorsun ya Rasullallah?” diyen bir sahabeye “Göz ağlar, kalp üzülür; biz yüce Rabbimizin razı olacağı sözden başkasını söylemeyiz” demesinden örnekle depremde yitirilen, evlatlar, anneler, babalar, kardeşler, arkadaşlar için gözler ağlayacak, kalpler üzülecek ama diller Rablerinin razı olacağı sözden başkasını söylemeyecek: İnna lillahi ve inna ileyhi raciun. Biz şüphesiz (her şeyimizle) Allah’a aidiz ve şüphesiz O’na döneceğiz.



DİRİLTEN

SARSINTILAR

Maraş merkezli büyük depremin ilk gününün öğle saatlerinde Elbistan'da yıkılan bir binanın enkazında çalışan arama kurtarma ekipleri yeni oluşan daha büyük bir depremin sarsıntısıyla nereye kaçacaklarını bilemediler. Enkazdan canlar kurtarmaya gidenler, kendi canının derdine düştüler. Zira yeryüzü sallanmaya devam ettiği müddetçe kimse diğerinin yardımına koşamaz.

Ancak sallantının bitip yeryüzünün sükûnet bulmasında dahi sarsıntılar birçok insanın zihninde sürmektedir. Bu da korku, kaygı, güven yitimi, yas, üzüntü, evham, öfke, boşluğa düşmüşlük hissi ve reddediş gibi acziyetlere dönüşerek içinden çıkılmaz travmalara evriliyor. Bunun sonucunda geleceği karanlık görenler, alınması istenilen tedbirlere riayet etseler dahi kendilerini ve ailelerini güvende hissedemiyorlar.

Mekke'de her türlü zulmü İbrahim'in (as) hatırasının arkasına saklanarak işleyen bir avuç mutlu azınlık, kendi menfaatlerine uygun bu düzenin sürmesini dinin bir emri gibi kabul ettirmişlerdi. Orada yaşayanlar Kâbe üzerinden süren bu sömürünün bitmesinden ümidini kesmiş, kendilerine sunulan yeri kaybetmekten bile endişe ediyorlardı. Böylece köle olduğuna ikna edilmişin çocukları da köle olarak doğuyor, bu zulüm hep böyle sürecektir sanılıyordu...

Resulullah'a (sav) Hira mağarasında

gelen ilk ayetler şiddetli bir sarsıntının eşliğinde gelmişti. Bunun üzerine oluşan korkuyla baş etmesinin yollarını öğreten ayetlerde O'na "Ey örtüsüne bürünen" diye sesleniliyordu. O'nu sarsıp ayetleri ulaştıran Cebrail'in ne zaman geleceği ve neyi getireceğini bilemiyordu. Cebrail ile her buluşmanın kendisinin ve gelen ayetlerde istenenlerin sarsıntısı ise 23 yıl boyunca sürecekti.

Örtüsüne bürünen kalkmış ve Rabbinin emriyle uyarmaya başlamıştı. İstikrar söylemiyle süren zulmün temellerinden sarsan ayetler arka arka geliyordu. Dağlar yerinden oynuyor, denizler kabarıyor, vahşi hayvanlar bir araya toplanıyor, gökler yarıyor, toprağın altına gömülen kıza bu zulmün nedeni soruluyordu. Bu zihinleri alt üst eden sarsıntılar birilerinin Müslüman olmasını sağlarken diğerleri bu söylemlerin sona ermesi için baskı ve zulümleri arttırıyordu. Büyük bir kitle ise olanları seyrediyorlardı. Zaten baskılar da bu seyircilerin ayetlere kulak vermesini ve bu sömürünün tartışılır hale gelmesini önlemek içindi.

Ama tüm işkencelere ve üç yıl süren ambargoya rağmen sarsılarak uyarılan elçi, bu sefer de hesap gününün deşetli sarsıntılarını duyuruyordu. Ölümler mezarlarından kaldırılıyor, herkes tüm unvanlarından ve koruyuculuklarından sıyrılıp çaresizce terler içinde bekledikleri mahşer meydanında toplanıyorlardı. O gün insan, annesinden, babasından, esinden, çocuklarından,



kardeşlerinden kaçıyor. Azabı görünce kendisinin yerine kardeşinin, oğlunun, ailesinin ve tüm insanlığın cehenne- me atılmasını ister duruma düşüyordu. Kimsenin başkasının arkasına saklanama- dığı o dehşetli günde, sahip olunan her şey fidye olarak verilse dahi kurtu- lamıyordu. Yani hiç kimsenin yaptığı kötülük yanına kar kalmayacaktı...

Kafaları çatlatırcasına uyanan elçi ve arkadaşları kendilerine inmiş bu ayetlerin zihinlerde oluşan sarsıntıları sayesinde Allah'tan başkasından kork- mayan, hesap verecek şekilde şeffaf, adaletli ve karşılık beklemeden payla- san merhametli insanlara dönüşüyor- lardı.

Medine döneminde gelen ayetlerde bu sarsıcı sahneler yoktu ama kendile- rine gelen vahyi sömürü ve zulümlerini örtecek şekilde dinlerini afyona çevir- miş Yahudiler vardı. Yani korkuttukları ile korkmayan, vahiyle gelen sarsıntıla- rı üzerine alınmayan büyücülerle kar- şılaşılmışlardı. Üstelik vahyin sarsıntı- sıyla ilgilenmeyen, sadece menfaatleri sarsılır diye aralarına sızan onlar gibi görünmeye çalışan münafıklar da işin cabasıydı... Yani hakikatin diriltlen sar- sıntılarıyla sarsılanlar, sarsılıyor gibi yapanlarla tanışmışlardı...

Diriltlen sarsıntıların yeni bir başlan- gıç noktası olduğunu Sezai Karakoç söy- le ifade eder: *"Perde devrilmiş, hayaller kaybolmuş, hakikat ortaya çıkmış ve in- san kurtulmuştur..."*

Maraş merkezli depremin sarsıntı- sından ailelerini ve yuvalarını kaybet- miş olanlar, sığındıkları yerlerde, Ra- mazan ayında okuyacakları hatimlerin diyanetçe makbul görülen meallerinde bu Mekkî ayetlerdeki diriltlen sarsıntıla- rı hissedebilecekler mi?

Deprem bölgesinin dışında çevrim içi yaşayan modern muhafazakârlar, Resulullah ve sahabede bir uygulaması görülmediği halde ihdas edilen mukad- des bir gecede tüm günahlarından kur- tuldukları zannıyla rahatlatılacaklar. Ama zihinlerinde süren üretilmiş, sanal korkularla Allah'tan gayrisiyle korkutu- lup bir sürüye dönüştüklerinin farkına varamayacaklar.

*“Ya Bayramlar Bayram olup kurtulsun,
Ya takvimler cayır cayır yırtılsın”*

Abdurrahim KARAKOÇ

Bayramlarımız Bayram Olsun

Öyle bir zaman diliminde yaşıyoruz ki her bayram geldiğinde dertlenir “Ah! nerede o eski bayramlar! Şimdiki bayramların tadı tuzu kalmadı” diye serzenişte bulunuruz. Haksız da değiliz hani.

Bayramlar bayram olmaktan çıkıp tatil fırsatına dönüşmeye başladı. Uzun bayram tatilini fırsata çevirip tatil belgelerine akın eder olduk. Bayramda kapılar gelen misafirlere kapanırken, şeker toplamaya gelen neşeli çocuk sesleri de duyulmaz oldu. Sahi bayram neydi ve bizi neye çağırıyordu?

Bayram; birlik ve beraberliğe, saygıya, sevgiye, coşkuya, paylaşmaya, özleme, sila-i rahime çağırır. Bayramlar sevinç ve sürur nimetlerini şükre çevirip, o nimeti idame ve ziyadeleştirir. Çünkü, şükür nimeti ziyadeleştirir gafleti kaçırr. Hal böyle olunca bayramlarda kapılara kilit vurarak tatile gitmek, nime şükürü unutturur, gaflet uykusuna daldırır. Gaflete düşmek Allah Teala'yı unutmak demektir. Ramazan ayını oruç tutarak ibadetle geçirmek, haramlardan sakınmak bizleri gafletten uzaklaştırır. Dinin emirlerini gözeterek yapılan bütün işler, alışverişler, ikramlar, çocukları sevindirmek, ramazanda verilen fıtır sadakaları, yetimi, yoksulu, ihtiyaç sahibini gözetmek gaflet uykusundan uyanışa vesile olur. Bayram sa-

bır ve takvanın mükafatıdır.

İki yıl önce dünyayı ve ülkemizi kasıp kavuran binlerce insanın ölümüne sebep olan ve bizleri evlere hapseden korona virüsü ile bayramların kıymetini daha iyi anladık. Evlerimize hapsolup ana - babanın evlattan, evladın ana - babadan kaçışına şahit olduk. Tam mahşeri yaşıyoruz derken 6 Şubat'ta yaşanan deprem bizi ülkece yasa boğdu. 10 ilde yaşanan depremde 45 binden fazla vatandaşımızı kaybetmenin acısı ile derinden sarsıldık. Devlet, millet el ele vererek yaralarımızı sarmaya çalışıyoruz. Rahmet, bereket ve bağışlanma ayı olan Ramazan ayını buruk, mahzun ve hüznü idrak ederken depremde etkilenen vatandaşlarımızın millet olarak yaralarını sarmaya, onlara maddi manevi destek olmaya çalışıyoruz. Art arda gelen musibetler, sıkıntılı günlerde millet olarak dayanışmanın, paylaşmanın, tek yürek olarak yaralarımızı sarmanın önemini tekrar hatırlattı.

Bayramlar bireyleri ortak duygu ve düşüncelerde buluşturarak üzüntüde ve kıvançta birleştirmekte ve bu değerlerin içtenlikle yaşanmasını sağlamaktadır. Huzur ve barış ortamının değerini iyi bilmek, kötülüklerden, gafletten uzaklaşmak ve deprem dolayısıyla malını - mülkünü, canını, yakınlarını kaybeden

insanlarımıza merhametle yaklaşmayı bir yaşam ilkesi olarak benimsemek adına idrak edeceğimiz Ramazan Bayramı bizler için güzel bir fırsattır.

Bayram iman kardeşliğinin toplum olarak yaşandığı, sevinçlerin paylaşıldığı mübarek günlerdir. Yine bayram gariplerin yalnızların, kimsesizlerin, mazlumların, muzdariplerin yanık yüreklerine cennet ferahlığı veren ilahi bir ziyafettir. Bayram geçmişlerimizin ruhlarını hayırla yad etme günüdür.

Bayram günlerinde tatile kaçarak kapılarımızı kapatmak kardeşlik duygularını hüsrana uğratmaktır.

Oysa bayramlar; akrabayı, komşuları, dostları ziyaret etmek, sıra-i rahimde bulunmak, geçmişlerin ruhlarını şad etmek, dargınlık ve kırgınlıkları ortadan kaldırarak yeni bir başlangıç yapmak için güzel bir vesiledir.

Ah nerede o eski bayramlar diyerek geçmişte kalan bayramlara özlem duymak yerine içinde bulunduğumuz bayramları özümüze, kültürümüze dönerek yaşamak, gelecek nesillere örnek olmak bizim elimizde.

Çocukların şen kahkahaları yine sokakları doldursun. Kapılar çalınsın, açılan her kapının ardından gülümseyen yüzler görülsün. Yüreklerimiz kan ağlasa bile yüzlerimiz gülsün.

Rabbimiz bizlere bir daha böyle acılar yaşatmasın. Birlik ve beraberliğimiz daim olsun.

Selam ve Dua ile.

“

**Ah nerede o
eski bayramlar
diyerek geçmişte
kalan bayramlara
özlem duymak
yerine içinde
bulunduğumuz
bayramları özümüze,
kültürümüze
dönerek yaşamak,
gelecek nesillere
örnek olmak bizim
elimizde.**



ŞİMDİ BİLDİM HANGİ SUYUN SAKASIYIM

6 Şubat sabahı sıcak yataklarımızdan uyandığımızda hepimiz çok büyük bir üzüntü ve şaşkınlıkla takip ettik olup biteni. Milletimiz yakın tarihin en büyük doğal afetiyle karşı karşıyaydı. Hayat bizler için tamamen durmuştu. Yediğimiz yemekten, yattığımız sıcak yataktan adeta utanır olduk. Ne bir lokma yemek yiyebildik ne bir gram uyku uyuyabildik. Gözümüz kulağımız sadece deprem bölgesinden gelen haberlere çevrilmişti. İlk etapta vicdan sahibi her insan gibi bölgeye gidip oradaki insanlara bir nebze de olsa yardımcı olmak istedik. Maddi veya manevi elimizden ne geliyorsa... Çünkü bir şey yapmadığımız her saniye kendimizi huzursuz hissediyorduk. Ancak şöyle de bir gerçek vardı ki bireysel olarak bölgeye gitmenin yarardan çok zararı vardı. Bir şeyin



ucundan tutarım, ne iş olursa yaparım şeklinde iyi niyetlerle bile gitsek bölgede bir kargaşaya sebebiyet verebilirdik. Tam da bu noktada sivil toplum kuruluşlarının önemi ve işlevselliği ön plana çıkıyordu. Bu kurumlar vasıtasıyla bölgedeki ihtiyaçlara göre insan gücü ve malzeme anlamında belirlemeler yapıp bölgeye ivedilikle intikali sağlanıyordu. Bu şekilde yapılan yardımların hiçbirisi boşa harcanmıyor ve doğru yerlere ulaştırılıyordu.

Depremin ikinci günü hem yardım hem de tespit çalışmaları yapmak adına ağabeylerimiz ve kardeşlerimizden oluşan bir öncü ekip İnsan Vakfı adına bölgeye intikal etti. Ve Kahramanmaraş Türkoğlu ilçesinde Şekeroba Mahallesi'nde bir aşevi kurulması gerektiği kanaatine vardılar ve bizler de bu aşevinde görev alacağımız günü beklemeğe başladık. Aşevi kurulduktan yaklaşık bir hafta sonra bizlerin hikayesi başladı. Bir haftalık bir süreçte hizmet vermek için gönüllü olarak bölgeye doğru



yola çıktık. Bölgeye ilk ulaştığımızda gördüğümüz manzara karşısında bir süre duraksadık. Sadece olan biten yıkımı öylece izledik. Aramızdan hiçbirimiz daha önce hayatı boyunca hiç böyle bir manzara ile karşı karşıya kalmamıştı. İlk defa böyle bir şeyle karşılaşılıyorduk. Üzerimizdeki şoku atamadan hizmet edeceğimiz aşevine ulaştık. Ve yapacak çok işimiz vardı. Hizmet edeceğimiz alana ulaşır ulaşmaz çantalarımızı bir kenara koyduk ve kollarımızı sıvayarak işe koyulduk.

Hizmet ettiğimiz İnsan Vakfı bünyesinde olan bu aşevi Türkoğlu ilçesindeki Yunus Emre Ortaokulu'nun bahçesine konumlandırılmıştı. Öğle ve akşam yemeği olmak üzere günde iki öğün şeklinde yaklaşık 1500 - 2000 kişiye yemek verme kapasitesine sahipti aşevimiz. Aynı zamanda bir süre şehir merkezinden uzakta olan köylere aracımızla mobil aşevi hizmeti veriliyordu. Bizler de aşevinde yemek hazırlama ve dağıtma işlerine yardımcı olduk. Aslında birlikte gelmiş olduğumuz ekipte aşçımız dışında yemek yapacak hemen hemen kimse yoktu diyebilirim. Buna rağmen yaptıkları işleri görünce yıllardır bu sektörün içerisinde olan bir ekipten farkı yoktu kardeşlerimiz ve ağabeylerimizin. Adeta bir catering firması gibi, kusursuza yakın bir hizmet vermek için ellerinden geleni yapıyorlardı. Şairin de dediği gibi "İkna edilmişlerle yola çıkılmaz. Yola inanmışlarla çıkılır." Ben bu sözü orada o insanlarla yaşayarak bizzat şahit oldum. Çünkü



içlerinde ikna edilerek bölgeye gelen bir kişi bile yoktu. Hepsi inanarak, isteyerek hayatlarından bir şeylerden fedakârlık göstererek gelmişlerdi.

Bu süreç manevi anlamda birçok şey katmıştı bizlere. Bunun yanında maddi olarak kazanımlar elde edenler de olmuştu. Maddi dediysem para kazanma anlamında değil. Yapmış olduğu işlerden dolayı

yeni meziyetler kazananlar olmuştu. Et doğraya doğraya kasaplık alanında belirli seviyelere gelenlerimiz vardı. İlk günlerde ellerini kesenler, sonradan doğranması gereken etleri çok kısa bir sürede güzel bir şekilde teslim ediyordu. Benim nasibime yamaklık düşmüştü. Ustamızın sürekli yanında olacak ona yardım edecek, eli yüzü düzgün birisi lazım dediler. Bir anda bütün bakışların üzerimde olduğunu anlayınca kendimi Mehmet Usta'nın yanında bulmuştum. Ve bu süreçte birçok yemek hakkında püf noktaları, açıklanmayan usta sırları ve elimizde bulunan ürünleri israf etmeden ne kadar çok çeşit yemek çıkarılabileceğini öğrenmiştim. Mehmet Usta tam bir israf savardı. Yemek hazırlarken hem israf olmasın diye hem de





Usta kızmasın diye iki kere dikkat ederdik israf konusuna. Bizler için aşevinin çok kıymetli tecrübesi kaldı.

Sabahın erken saatlerinde başlayan koşturmamız akşamın ilerleyen saatlerine kadar yoğun bir şekilde devam ediyordu. Bu süreçte her ne kadar kendimizi motive etmeye çalışsak da ister istemez bünyemize bir yorgunluk çöküyordu. Ama bu durumdan hiçbir şekilde şikayetçi değildik. Çünkü bölgeye insanların dertlerine derman olmaya, onlara ufakta olsa maddi ve manevi yardım etmeye, onların gönüllerine dokunmaya gelmiştik. Hilmi Kaya ağabeyimizin de dediği gibi *“bölgeye yük olan değil yük alan”*, insanlar olarak gelmiştik. Ve El-hamdülillah insanlara gerçek anlamda yardımcı olduğumuza şahit olunca bütün yorgunluğumuzu unutabiliyorduk. Bir teyzemizin *“Allah sizlerden razı olsun demesi”*, bir çocuğun yüzündeki ufak bir tebessüm ve insanların yüzlerindeki o müteşekkir yüz ifadesi bizlerin tüm yorgunluğunu alıyor ve işlerimize daha çok gayretli bir şekilde sarılmamıza vesile oluyordu.

Bulunduğumuz ortama ve insanlara oldukça alışmıştık. Her geçen gün bir öncekinden daha verimli ve keyifli geçiyordu. Ancak dünya üzerindeki her güzel şeyin bir sonu olduğu gibi bu sürecin de bir sonu vardı. Her ne kadar daha fazla kalıp hizmet etmek istesek de bir haftanın sonunda geri dönmemiz gerekiyordu. Kimimiz iş yerinden izin alıp gelmişti, kimimiz okulunu bırakıp gelmişti. Ve ister istemez fiziksel olarak

yorgunluğu hissetmeye başlamıştık artık üzerimizde. İşlerin daha verimli yürüebilmesi için bir kan değişimi şarttı. Bu konu oldukça önemli. Bölgede depremin ilk gününden itibaren başlayan çalışmalar hâlâ devam ediyor. Her ilde ve her ilçede hem aşevi hem de farklı alanlarda İnsan Vakfı'nın ve birçok sivil toplum kuruluşunun çalışmaları devam ediyor. Ancak insanlar vakitlerinin bir kısmını ayırabiliyor sadece. Bu sebepten dolayı bayrak değişiminin yapılması şart. Aynı zamanda vakit ayırabilip gidebilecek her insanın bölgeye gidip olanlara şahit olması, insanların dertleriyle hemhal olup onların gönüllerine dokunması ve bölgedeki yardım çalışmalarında bulunması gerekiyor. Ve bunu da sivil toplum kuruluşları ile koordineli bir şekilde gerçekleştirmesi gerekiyor. Bizlere ayrılan sürenin sonuna geldiğimiz vakitte bölgede tanıştığımız insanlarla helalleşip düştük yollara. Belki hiç istemeyeceğimiz bir sebepten dolayı gelmiştik Kahramanmaraş'a ve aynı zamanda birçok insanla tanışmıştık bu vesileyle. Ama dönerken geriye dönüp baktığımızda iyi ki gelmişiz diyebileceğimiz birçok olaya şahitlik ettik. Ve iyi ki tanışmışız diyebileceğimiz insanları tanıdık. Rabbim nasip eder de bir gün tekrar yolumuz Kahramanmaraş Türkoğlu'na düşerse çalacağımız kapılar, bir bardak çayını içebileceğimiz insanlar var, çok şükür. Bir kez daha milletimizin başı sağ olsun. Allah bir daha acılar yaşatmasın bizlere.

GELİŞİM MEKTEBİ RAMAZAN AYININ ÖNEMİNE DAİR

Ramazan ayı değişim ayıdır. Aynı zamanda günlük rutin alışkanlıklarımızın yeniden inşa edilmeye muhtaç olduğunu hissettiğimiz şarj olma ayıdır. Bu nedenle Ramazan ayına irade takviyesi de diyebiliriz. Çünkü alemlerin Rabbi olan Allah özellikle bu ayda bizleri, bize hayat veren şeylere davet ediyor. Adeta yok mu affedilmek isteyen? Yok mu Rabbi'nin rızasına kavuşmak isteyen? Yok mu cennete girmek isteyen? Yok mu cehennemden kurtulmak isteyen? Yok mu belki de kaybetmek üzere olduğumuz hayat fırsatını değerlendirmek isteyen? Diye nida ediyor. Zira bu ay Kur'an ve rahmet ayıdır. Peki bizler Rabbimizin bu rahmet dolu davetine ne kadar icabet ediyoruz? Veya henüz Ramazan ayı bize ulaşmadan kullukta ciddi bir değişim adına plan/program oluşturuyor muyuz kendimiz için. Aynı zamanda düşünelim bundan önce Rabbimizin bizleri ulaştırdığı ramazan ayları bizlere bir şeyler kazandırdı mı? Bu Ramazan ayı hepimiz için ciddi bir değişim fırsatı olsun ve bundan sonra ki hayatımızın nasıl devam etmesi gerektiği konusunda bir başlangıç ve zemin oluşturma programı olsun. Bunu başarmak için bir slogan oluşturalım kendimize ve yapışalım o sloganımıza eylemlerimizle... Mesela "Rahman'a giden yolda

beni kimse geçemez." Diyelim ve kullukta, ibadette, itaatte, güzel ahlakta, infakta, davette ve Kur'an ile kuvvetli bir bağ kurmada beni ve sizi kimse geçemesin. Bu mübarek rahmet ayını caz konserleriyle değil bize Allah'ın rızasını ve cenneti kazandıracak amelleri işlemekle geçirelim. Zira bu ay, bilen bir mümin için gerçekten kâr elde etme ayıdır. Bu ayı şuursuz ve boş geçirenden daha zararlı kim olabilir? O yüzden bu mübarek ayda sıcacık yataklarımızdan uzaklaşalım, ailemizi ve elimizin uzandığı her bir insanı kurtarmaya vesile olmaya çalışalım. Nefsimize, şehvi arzularımıza karşı mücadele edelim ve arıyalım her türlü kötülükten. Yoksulları gözetelim mesela... Hem yardım edelim hem de yardımlarla yoksullar arasında köprü olalım. Zira bu ay oruçluyum, kalkmam, uyumam lazım diyeceğimiz bir zaman dilimi değildir. Hem bunu diyenler maalesef bu ayın içinde barındırdığı her hayırdan mahrum kalmışlardır. Bir hadisi şerifte buyrulur ki; "Nice oruç tutanlar var ki, oruçlarından payları açlık ve susuzluktur..." ((İbn Hanbel,2/373) Bir ayeti kerime de ise Rabbimiz şöyle buyurmuştur:

"Allah'ın katından, geri çevrilmesi imkânsız bir gün gelmezden önce, Rabbinize icabet edin. O gün; hiçbiriniz için

...bu mübarek ayda sıcacık yataklarımızdan uzaklaşalım, ailemizi ve elimizin uzandığı her bir insanı kurtarmaya vesile olmaya çalışalım.

sığınacak bir yer yoktur, inkâr da edemezsiniz.” (Şura, 47) Hiç kuşkusuz sizlerde biliyorsunuz ki, kabir ehlinin en değerli isteği; bir an için bile olsa, tekrar dünyaya gelmek ve bu süre zarfında Allah’ı anmak ve Allah’a secde etmektir. O halde bu hazin sonucu/fayda vermeyecek pişmanlığı yaşamamak için bu ayı Peygamberimiz Aleyhisselam ve Ona en güzel şekilde tâbii olan kıymetli sahabesi nasıl anlayıp idrak etmişlerse bizde öyle anlayıp öyle idrak edelim. Ve bundan sonraki hayatımızı da bu şuur ile yaşamaya çalışalım.

Bakınız Rabbimiz ne güzel konuşuyor bizlerle Bakara suresi 185. Ayet ile:

O (sayılı günler), insanlar için bir hidayet rehberi, doğru yolun ve hak ile batılı birbirinden ayırmanın apaçık delilleri olarak Kur’an-ın kendisinde indirildiği Ramazan ayıdır. Öyle ise içinizden kim bu aya ulaşırsa, onu oruçla geçirsin. Kim de hasta veya yolcu olursa, tutamadığı günler sayısınca başka günlerde tutsun. Allah, size kolaylık diler, zorluk dilemez. Bu da sayıyı tamamla-

manız ve hidayete ulaştırmasına karşılık Allah’ı yüceltmeniz ve şükretmeniz içindir.

Bakara suresinin 185. Ayetinden Ramazan ayını on bir aya sultan eden en önemli sebebin, Kur’an-ın bu ayda nazil olmasıdır. Şimdi buradan itibaren Kur’an-ın doğrudan muhatapları olan o ayrıcalıklı Asr-ı Saadet nesline anlamlı bir yolculuk yapalım... O nesil ki, hayatları diriltten tüm mesajlarını ilk duyanlar ve bu mesajları ilk kez hayatlarında uygulayanlardı. Kur’an ile çok canlı ilişkileri olan o nesil her gün: “Bugün Allah bize ne söyleyecek, heyecanı ile yaşıyorlardı. İşte bu heyecanı en üst düzeyde yaşadıkları bir zaman dilimi olan hicretin ikinci yılında, Ramazan ayının tamamının oruçlu geçirilmesi emrine muhatap oldular. Nübüvvetin geride kalan 15 yılından sonra böyle bir emre muhatap olan sahabe nesli, büyük bir coşku ve heyecan ile öteden beri kutsal saydıkları bu aya, daha da önem vermeye başladılar. Vahyin doğum ayı olan bu mübarek sayılı günler dediğimiz Ramazan ayını



Sahabe tam da Kur'an-ın şanına yakışır bir biçimde değerlendirdiler. Bu ayda bol bol Kur'an okudular ve okudukları ayetler üzerinde tefekkür ederlerdi. "Rabbim bana ne diyor? Ne demek istiyor? Nele-ri benden istiyor?" Sorularına cevaplar bulmaya çalışırlardı. Bizim mukabele dediğimiz, ama sadece yüzünden okuduğumuz Kur'an-ı, onlar yüzünden okumakla kalmaz bir de o ayetler üzerinde anlama, kavrama ve yaşama maksadı ile ciddi bir zihni çaba verirlerdi. Allah'ın ne dediğini Kur'an-ın lafızları ve manasının içerisinde, ne demek istediğini ise maksatta ararlardı. Ramazan'ın bu coşku ve heyecanı son on günde zirvelere taşınırdı. Çünkü son on gün Hira günleri; yani itikaf günleriydi. O günler beşerin melekleşme yolunda yürümeye başladığı günlerdi. Zira o günler, içerisinde bin aydan daha hayırlı olan Kadir Gecesi'nin aranması gereken günlerdi. O günler, Allah ile kurbiyetin/yakınlığın en üst düzeyde tesis edilmesi gereken günlerdi. İtikaf ile Allah'ın zimmeti altına giren o güzide nesle muallimleri olan Efendimiz Aleyhisselam bir şeyi daha öğretiyordu; o da Fıtır sadakasıydı. Bu sadaka, zekâtтан ayrı olarak her fıtrat sahibinin Allah adına ve O'nun namına vermeyi öğrenmesi ve toplum içerisindeki sosyal dayanışmayı daha da güçlendirmesi için yerine getirilmesi istenilen bir yükümlülüktü.

O ilk nesil, bu bereketli ayın sonunda bir de ödülün olduğunu öğrenecek ve ilk kez bayram yapmanın heyecanını yaşayacaklardı. Artık bayramla da Ramazan'ı yolcu etmenin hüznünü biraz olsun giderecek ve bir sonra ki Ramazan'a kadar, elde edilen güzellikleri muhafaza etme gayreti göstereceklerdi. Bu minvalde Peygamberimiz Aleyhisselam'ın yapmış olduğu ibadetlere de bakacak olursak eğer aslında O'nun sallallahu aleyhi ve sellem'in hayatının her karesi ibadet ile örülüdür. Dolayısıyla hayatında var olan her ibadetin

Ramazan'da biraz daha arttığına şahit oluyoruz. Sadece Ramazan'a has olarak Teravih namazlarının kılındığını, sahur ile o bereketli vakitlerin ihya edildiğini, son on günde itikaf ile farklı bir havaya girildiğini görmekteyiz. Evrad, ezkar, Kur'an okuma ve Kur'an-ı titizlikle yaşamaya, hayır ve hasenatın artması ve insanların bunlara daha çok teşvik edildiğini görmekteyiz.

Sahabe de böyleydi. O muhteşem Sahabe nesli, Ramazan'a has bir Müslümanlık oluşturmuyor, aslında var olan güzelliklerini daha da zirvelere taşıyorlardı. Dolayısıyla onlar kulluklarını bir zamana ve mekana sıkıştırma gibi, bugünün insanları olarak bizlerin çokça yaptığı bir yanılsa kapı açmıyorlardı. Sahabenin hayatında ve dünyasında Ramazan Müslümanlığı gibi hayatın sadece bir bölümünü kapsayan, diğer bölümlerine ise etki etmeyen bir şey yoktu. Onlar hayatlarının her anını vahyin gölgesinde geçirmeye çalışan bir nesil idi. Hâl böyle olunca Ramazan onlar için bambaşka bir ruh iklimine yolculuk etmelerinin en büyük vesilesine dönüşüyordu.

Peki, onlardan bize nasıl bir iz düşmeli? Onlar Peygamber'in Sahabileri, biz ise o kutlu Nebi'nin kardeşleriyiz. Müjdeyi veren, bizzat sesine ve nefesine kurban olduğumuz Efendimizdir. O (sav) diyordu ki:

Ya Rabbi! Onların yaptıkları bir güzelliği on katı ile sevaplandır. O halde Ramazan bizler için Rasulullah Aleyhisselam'ın kardeşleri olma şerefini kazanacağımız bir fırsata dönüşmelidir. Öncesinde iyi bir muhasebe sonrasında güçlü bir irade ile kulluk yolunda yürümeyi öğretmelidir. Eğer Ramazan on bir ayın sultanı gibi ihya edilirse, ayların şahı ve imamı olacak, öne geçecek; geri kalan on bir ayı çekip arkasından götürecektir. Vesselam.

SARSILMADAN UYANMAK

Nasıl başlanır ne yazılabilir inanın bilemiyorum.

Ama hiçbir şey eskisi gibi olmayacak.

Ve inanın olmamalı da...

Hatay Antakya'dan yazıyorum sizlere, orada bulunan ve depremde etkilenenler adına haddim olmayarak birkaç cümleyi sizlerle paylaşmak istiyorum.

Bazı şeylerin değişmesi gereklî.

Hiçbir şeyden tatmin olmayan şımarıklığımızın, perdelerimizin rengi, arabamızın modeli, milyonluk ev alma planlarımız...

Sınırsız isteklerimiz ve memnuniyetsizliğimiz, dünya hırslımız enkazda kalsın.

Hatay İskenderun caddelerinde ilerlerken sıra sıra çadırları, boynu bükük babaları görmek üzerken diğer yandan da Kur'an-ı Kerim okuyan teyzeler, kanaatkâr koca yürekli insanlar, siz bizim için geldiniz Allah sizlerden razı olsun diyenler vardı.

Dağ kadar kibriniz nerede?

Antakya'nın yerlisinden duydum ki Rönesans Rezidansın açılışında yapı-

lan reklamların haddi hesabı yokmuş. Tek bir daire için milyonlarca liranın istendiği; talepte bulunanlar için "cennetten bir kare" diye pazarlanan o ihtişamın önünden geçiyorum.

Sarsılmaz diye düşündüğünüz o kibriniz nerede, benim gördüğüm bir enkaz.

Otobüste Adana'dan Hatay'a ilerlerken, Antakya'nın yerlisi olan bir amcamızın şu ifadeleri çok manidardı. "Ben Kıbrıs'tan geliyorum, maddi durumumuz çok iyiydi. Hatay'da çocuklarıma ait evler ve araçlar vardı. 1,5 dakikada 30 yıllık emeğimiz gitti. Boğazımızdan doğru düzgün bir şey geçmezdi, canımızın çektiği şeyleri yiyemezdik. Olan parayı da ev ve araç kredilerine harcıyorduk. Ama bundan sonra böyle yapmayacağım." diyordu.

Bazılarımız bu amcamızı eleştirebilir.

Özellikle İstanbul gibi metropollerde kiraların çok yüksek olduğunu ve ev sahibi olmak için başka seçenek olmadığını söyleyebilir.

Belki de sorun ev sahibi olup olmaktan öte bir yerlerde saklıdır. Mil-

yonlarca lirayı alıp bizlere bir gün içinde kalacağımız mezarlıklar satın aldırarlara ders vermeliyiz.

En büyük yıkımın olduğu Antakya sokaklarından geçerken yıkık binalarının yanında duran ve kurdukları çadırlarda kalan insanların o hüznüne ortak oldum.

Bu misafirlik depremde etkilenen bir babanın yüreğinde saklı acısıyla, çadır başında sandalyede oturan o babanın hüznü sofrasına ortak olmak demektir.

Büyük yıkımın olduğu sokaklarda ilerlerken, Şoförün: “Enkazdaki kızının elini tutan baba da buradaydı.” demesi hüznü deryasına attı beni. Bir babanın en çaresiz anlarının olduğu sessiz haykırıları sokaklarda yankılanıyordu sanki.

Depremzedeler yaklaşık 1 aydır televizyon izleyemediğini haberleri takip edemediğini söylediler. İyi ki izleyemiyorlardı. Çünkü kendilerine psikolojisi bozulmuş diyenlerin ikinci bir yıkıma sebep olacağı aşikâr.

Birer yıl arayla sevdiğim iki arkadaşımı toprağa verirken. Adıyamanlı Abdullah Can kardeşimin enkaz altındaki 3 günlük bekleyişi hafızamdan silinmiyor. Yıllarca aynı sofranın etrafında, aynı ekmekten yediğim bu kardeşim enkaz altında anca 3 gün dayanabilmişti.

Ramazan ayına ulaştığımız bu

günlerde ise yıllardır başta kendi nefsimi ağır gelen ama her birimize de sirayet etmiş olan oruçluyken aç kalma korkusu, enkaz altında günlerce aç kalmışları görünce yerini utanca bırakmalı.

Sahurda mideleri tıka basa dolduran ve iftarda hazır bulunan envai çeşit yemeğe rağmen oruç tutamıyorum, dayanamıyorum diyenler adına da utanıyorum.

Daha önce duyduğum ve kulaklarımda her daim yankılanacak olan

“Rabbim bizleri Ramazan’a ulaştır.” nidası olacaktır. Çünkü bu Ramazan’a kavuşamayan sevdiklerimiz oldu. Bir sonraki Ramazan’a kavuşacağımız da belli değilken, içinde bulunduğumuz bu kutlu günlerin değerini bilelim.

Enkazı bir köpeğin bakışlarında görmek

Can dostlarımız da depremde çok etkilendi.

Deprem bölgesinde bir köpek göz göze geldim. Öyle yorgun öyle sessiz ki gözlerinin ötesinde yaşanmışlıklar ve saklı şahitliğiyle adeta haykırıyordu. İlk defa bir köpeği bu kadar harap ve üzgün görüyordum. Neler gördü acaba? Hangi acılara şahitlik etti acaba?

Bizim insan olarak duymak istemediğiniz hangi haykırıları duydu acaba?

**“Hayatta açlıktan sonra yalnızlık gelir.”
yakınlarını enkazda bırakanların
boğazından bir şey geçmedi ve onlar açlığı da
yalnızlığı da en derinden hissettiler.**

Asrın en büyük depremi bana neleri mi öğretti?

Bir babanın aylık maaşıyla, aylık alışverişi için lüks bir süpermarkete gitmediğini,

Fabrikası olan bir iş insanının da 1 kg pirinç için sırada beklediğini,

Lüks evlerin ve konforun yerini aynı tip çadırlarda kalanlara bıraktığı, değeri bilinmeyen minarelerin yıkıldığını,

Daha kredileri bitmemiş yıkık binaların içindeki eşyaların anlamsızlığı,

25 yakınını depremde kaybeden bir adamın tek başına kaldığı çadır-
dan hayata tutunma çabasını, bir depremzedenin o anları anlatırken mahşer gibi sözlerini, şehir merkezinde akrabaları tarafından kayıp ilanları verilenleri, şehirlerdeki çekirdek ailelerin yanı sıra çadırlarda iki üç aile beraber kalındığını, çocuk parkında bulunan küçük bir kızın oynayamadığını, yıkık binalardan bazılarında daha önce yazılmış satılıktır yazılarını, ölüm gerçeğini ve sıcaklığını, suyun ne kadar hayati ve önemli olduğunu, paranın bir anlam ifade etmediğini, araba satış bayilerinin lüks araçların enkaz altında kaldığını, sokaklarda çocuk sesinin olmaması, yurdum insanı tarafından gönderilen binlerce tırlık malzeme, hepimiz için varlığın da yokluğun da bir sınav olduğunun unutulmaması gerektiğini...

Bir İran atasözü der ki;

"Hayatta açlıktan sonra yalnızlık gelir." yakınlarını enkazda bırakanların boğazından bir şey geçmedi ve onlar açlığı da yalnızlığı da en derinden hissettiler. Sevdiklerini kaybetmenin ıstırabı ve yalnızlığın yaşamışlıklarını tattılar.

Dünya, dünya yalan dünya...

Bir perşembe akşamı cami hoparlörlerinden bir ses yankılandı. Belli ki

seladan önce bağı yanık belki de bir yakınını kaybetmiş bir imam *"Yalan Dünya"* ilahisini söylüyordu.

Dünya, dünya yalan dünya,

Beni benden çalan dünya,

Tüm sevdiklerimi bir bir,

Acımadan alan dünya.

Hatay'da enkaz duvarlarına yazılmış olan *"Hatay şimdi gidiyoruz ama tekrar döneceğiz."* sözünü hatırlatıp çocukların yüzlerinin güldüğü ve mutlu insanların olduğu bir günde buluşmak dileğiyle.

Hatay'dan İstanbul'a dönüyorum.

Ne kadar da garip sanki asıl enkaz buralarda, insanların tahammülsüzlüğü, birilerinin mal biriktirme yarışı hız kesmeden devam ediyor.

“

Hatay'da enkaz duvarlarına yazılmış olan "Hatay şimdi gidiyoruz ama tekrar döneceğiz." sözünü hatırlatıp çocukların yüzlerinin güldüğü ve mutlu insanların olduğu bir günde buluşmak dileğiyle.

DAYANIŞMA, DÜRÜSTLÜK VE İNFAK RUHUNUN DİRİLİŞİ

“

**Rabbim bizleri
her türlü afet ve
beladan beri kılsın
ki bizler ancak
birbirimize sahip
çıkararak birlik ve
beraberliğimize
önem vererek
bu zor günleri
atlatabiliriz.**

“Her kim zerre kadar hayır işlemişse onu görecektir. Her kim, zerre kadar şer işlemişse onu görecektir.”¹ Bayramı yaşayacağımız günlere depremin yaralarını sarmış olarak çıkacağımız umuduyla bu ayetle yazıma başlamak istedim.

Toplumumuzun zor günlerde birbirine nasıl yardım ettiğine bizzat görerek şahit olduk. Rabbim bizleri her türlü afet ve beladan beri kılsın ki bizler ancak birbirimize sahip çıkarak birlik ve beraberliğimize önem vererek bu zor günleri atlatabiliriz.

Zilzâl suresinin bize vereceği en önemli öğüt depremi ve kıyamet alametlerini anlatıyor olmasının yanı sıra son iki ayetinde bu dünyada ölmeden ne hayır yapabilirsek karşılığını göreceğimizi bize haber vermesidir. Bu zor günlerde fedakârlık yaparak bir lira dahi olsa yardım yapan insanlar elbette ahirette faydasını görecektir.

“Andolsun ki sizi biraz korku ve açlıkla, bir de mallar, canlar ve ürünlerden eksilterek deneriz. Sabredenleri müjdele. Onlar başlarına bir musibet gelince, ‘Biz şüphesiz (her şeyimizle) Allah’a aitiz ve şüphesiz O’na döneceğiz’ derler.”² Başımıza gelen

¹ Zilzâl Suresi 7 ve 8. Ayet.

² Bakara Suresi 155 ve 156. Ayet.



her türlü musibette imtihanada olduğumuzu unutmamalıyız. Sabredenlerden olarak cennete girebilmek tek temennimiz. Dönüşün O'na olduğunu asla unutmamalıyız. Benliğimize ölüm gerçeğini kabul ettirmek zorundayız. Zor günler geçirdik, toplum olarak çok büyük psikolojik travmalara maruz kaldık ama Rabbimize olan imanımız bizi hep ayakta tuttu, bizi birbirimize daha çok kenetledi ve diriliş ruhunu hayata geçirmeye çalışarak sürekli umudun olduğunu bize hatırlattı. Bizler biliyoruz ki bu hayattan başka bir hayat daha var ve ahirete olan imanımız bize sevdiklerimizle bir daha görüşme ümidini veriyor. Bizim inancımız bize yok oluşu vaat etmiyor aksine yeniden dirilişi bize müjdeliyor.

“O, hanginizin daha güzel amel yapacağını sınamak için ölümü ve hayatı yaratandır. O, mutlak güç sahibidir, çok bağışlayandır.”³ Hayatımızı, bedenimizi ve ruhumuzu yaratan Rabbimize hamd olsun ki onun bizden istediği en önemli şey salih amel işlemek. Bizim var oluşumuzun bir gayesi var. Bu dünyanın yaratılmasının insandan bağlantısız olduğu düşünülemez. Dünyayı imar eden insan Rabbine kulluk etmeyi akli ile kabul ettiğinde ahsen-i takvim derecesine yükseliyor ve eşref-i mahlukat oluyor. Rabbim bizi imtihan etse de biz biliriz ki O'nun rahmeti gazabını geçmiştir. O bizi düşmanlarımıza teslim etmez, bizi karanlıklarda kimsesiz bırakmaz. Rahîm ismiyle ahirette bizlere merhamet edecek olan

da O'dur. Çünkü O merhametlilerin en merhametlisidir. Yaralarımıza da şifa verecek olan O'dur.

Yazıma devam ederken benliğimize de birkaç cümle ile seslenmek istiyorum. Bizler yüreklerimizin en samimi köşelerini Rabbimize dua etmek için ayırmalıyız. Yanlışlarımızı görmeli, nasuh bir tövbe ile Rabbimizden af dilemeliyiz. Vaktimiz ne kadar bu yalan dünyada bilinmez, günahlarımıza pişman olmak için geç kalmamalıyız. Ölüm meleğinin bizlere de her an gelebileceği gerçeğini yüreklerimize gereği şekilde hissettirmeli şu an içinde bulunduğumuz bütün saçmalıkları terk edip hemen secdeye koşmalıyız. Keşke dememek için şu anda bulunduğumuz yanlışları terk edip takvanın gereklerini yerine getirerek Allaha karşı sorumluluklarımızın bilincinde olmalıyız.

Yaşadığımız deprem afetinin bir felakete dönüşmesinde bina yapımındaki ihmallerin büyük payına hepimiz şahit olduk. Oysa Yüce Rabbimiz, *“Yaptığınız işi güzel yapın; Allah işini güzel yapanları sever.”⁴* buyurmuştur. Sevgili Peygamberimiz (s.a.s) ise bir Hadîs-i Şerîflerinde; *“Yüce Allah, yaptığınız işi sağlam ve iyi yapmanızdan hoşnut olur.”⁵* buyurmaktadır. Hepimiz bir iş yaparken nasıl kazık atarım derdinde olmazsak bu toplum ve ülke düzelir. Sadece suçu müteahhitlerde aramak hata olur. Bir bina yapımında yüzlerce kişi çalışır ve herkesin işini doğru yapması gerekmektedir. Ayrıca

³ Mülk Suresi 2. Ayet.

⁴ Bakara Suresi 195. Ayet.

⁵ Beyhâkî, Şu'abu'l-İmân, 4/334.

“Size iki şey bırakıyorum, onlara sımsıkı sarıldığınız sürece yolunuzu şaşırmayacaksınız: Allah’ın Kitabı ve Peygamberinin sünneti.” Yolumuz Nebi’nin (s.a.s) yolu olursa elbette bu ülke için bir diriliş muştusu olacaktır.

fahiş fiyatla ev satıp sismik izolatör gibi evin satıldığı değere ulaşmasını sağlayacak biraz pahalı önlemler alınmaması da sadece fazla kazanma hırsıdır. Temel yaparken bile nasıl az beton dökerim nasıl az demir kullanırım mantığı sadece insan hayatından çalmaktır. Kolon kesen, kolondaki demiri 8’lik kullanan veya hiç kullanmayan, binadaki yapım hatalarına bakmadan onay veren yapı denetim uzmanı da kul hakkına girmiştir. Başkasının hayatına kast etmiştir. Suçlu bir kişi olsa bu kadar büyük yıkım olmayacağı açıktır. İşte bu yüzden okullarda öğreteceğimiz en önemli değer doğruluk erdemi olarak önümüze çıkmaktadır. Dürüst olan birisi işini elbette sağlam yapacaktır. Doğruluğun arttığı yerde de deprem normal bir olgu olarak karşımıza çıkacaktır.

Sonuç olarak bayramının ruhunu dayanışma ile geçirmeli, depremin yaralarını sarmak için hep birlikte gayret göstermeli, dahası, işimizi her konuda doğru yaparak olası başka afetlere karşı hazırlık yapmalıyız. Toplum olarak nice zorlukları atlattığımız necip bir milletiz. Karanlık gecelerden aydınlık sabahlara çıkabileceğimizi unutmayarak geleceğe ümitle bakmalıyız. Peygamberimiz (s.a.s)’in

şu öğüdüne sarılmak dileğiyle. “Size iki şey bırakıyorum, onlara sımsıkı sarıldığınız sürece yolunuzu şaşırmayacaksınız: Allah’ın Kitabı ve Peygamberinin sünneti.”⁶ Yolumuz Nebi’nin (s.a.s) yolu olursa elbette bu ülke için bir diriliş muştusu olacaktır.

⁶ Muvatta, Kader 3.

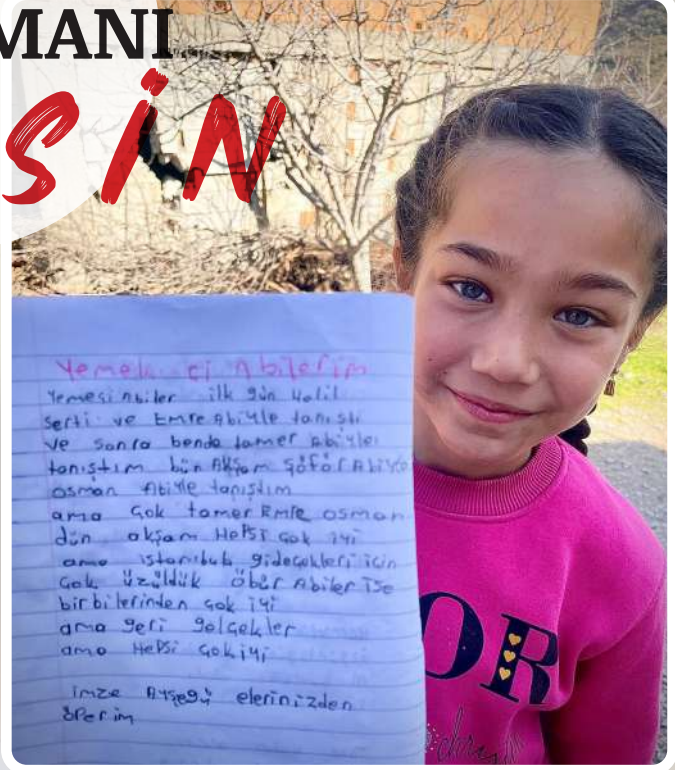
BU YAZININ KAHRAMANI SENSİN

O gece herkes gibi sıradan bir sabaha uyanmak için uyumuştum. Hiçbir zaman uyanışımızın bu denli farklı olacağını düşünmemiştim. Ya da bizi asrın felaketi haberinin bekleyeceğini. Yatağın başında, uyanmamı bekliyormuş oysa kötü haber. Telefonum çalmaya başladı ve aniden uyandım. Kötü haber beklemiyorum, sıradan iş sıkıntıları olur diye düşünüyordum. Telefonumun çalışması, benim birden kalkışım ve telefondaki sese karşı tepkisizliğimle kalakaldım. TV'yi açmamı istedi telefondaki ses. Açtım, baktım ve yıkıldım. Eşime haber verdim. İnsan ne yapacağını bilemiyor bu gibi anlarda, kime kimi soracağını, kimle üzüleceğini bilemiyor. Uzun süre izledim kanalları. Bir yandan TV, bir yandan mesajlar, mesajlar, mesajlar. Ve o mesajlar gönüllü bir ekibin akşam yola çıkmasının başlangıcıydı. Evet ben, sen, biz, hepimiz o akşam yoldaydık.

Yolda çok engelle karşılaştık, çok sıkıntı atlattık. Bu sıkıntıları dua edenler sayesinde atlattık. Biz gidiyorduk ancak arkamızda güzel insanlar vardı evet, güzel insanlar... Yola çıkmayı arzulayan ama çıkamayan, yola çıkanların eli ayağı olan güzel insanlar...

Yola çıktık ve Adana'dan itibaren depremin etkisini yavaştan görmeye başladık. Ne yaptığını, nereye gittiğini, ne yapacağını bilmeyen insanlar görüyordum. Kendini onların yerine koyma duygusu ve o anda çöküş hali. Başka bir tanımı yoktur bunun. Yıkılan binalar, ambulans sesleri, bir şeylere çare olmak için giderken çaresizce seyrediyorsunuz etrafı.

Hatay Kırıkhan'a vardığımızda, gece karanlığında yıkıntılar arasında dolaşıyorduk. Kim bilir kimler var ve kim bilir



dün ne yapıyorlardı? Geleceğe dair ne hayalleri vardı? Hepsi bir sarsıntı ile kayboldu. Her şey bu kadardı işte. Bir yandan kafamda bu düşünceler bir yandan arama-kurtarma çalışmaları diğer yandan hayattaki insanlara yardım etmeye çalışıyorduk. Bir şeyleri çözmek, birilerine merhem olmalıydık ve onlar için yorulmalıydık.

Kırıkhan'dan sonra Reyhanlı'ya ve ardından Kahramanmaraş Şekeroba mahallesine geçtik. Şekeroba'da insanların dertlerini azaltmak, ihtiyaçlarını gidermek için elimizden geleni ve ötesini yapmaya başladık. Hiç konuşmadığımız, aramadığımız güzel insanlar arıyorlardı, yardım ediyorlardı. Attığımız adımlar sizlerin adımları, ellerimiz sizlerin elleriydi.

Bir çocuk güldü ise, bir anne mutlu oldu ise sizlerin sayesindeydi.

Ayşegül'ün "Yemekçi Abilerim" mektubunda selam gönderdiği, çok iyi abiler dediği sizlersiniz.

Uzun lafın kısısı hikayemiz Şekeroba'da bitmedi, devam ediyor ve devam edecek Allah'ın izniyle. Bu hikâyenin kahramanı ise sensin ve sizlersiniz. Allah sizlerden razı olsun.

Bir doğa olayı nasıl olur da felakete dönüşür?

Olan biten birçok şeye kader demek Allah'ı suçlamak değil mi?

Tek suçlu müteahhitler mi?

Toplum olarak fazla mı unuttunuz?

Deprem maddi ve manevi yıkıcı, yıpratıcı zararlarını biliyoruz. Yararlarını konuşalım: Ülkemizdeki bor madeni zenginliğini fay hatlarına borçluyuz. Doğal maden suları da yine fay hatlarıyla oluşuyor ve başka birçok faydası da vardır.

Peki o zaman neden doğal bir olay felakete dönüşüyor?

Bunun birçok sebebi var...

Başlıca sebebi verimli, yumuşak, ekilip biçilmeye uygun bereketli topraklarda Allah'ın verdiği nimetlerin ekilip, dikilmesi gerekirken ev, site, rezidans dikilmesidir.

Hadi diyelim bu gerçekçi durum

göz önün de bulundurulmadı, en azından oralar da yapılan binalar daha özenli yapılmalı...

Diyelim ki bu da önemsenmedi, orda yapılan ve felaketle sonuçlanması yüksek ihtimal taşıyan yapıların tek suçlusu onu yapan müteahhitler değildir...

Başlıca suçlular sahte demir, sahte çimento, sahte tuğla vs. gibi malzemeleri satanlar, onlara izin verenler, onları denetlemeyenlerdir... Çünkü bu sahteliklerin bilincinde olmayan çok müteahhit var.

İş insanı Ali Ağaoğlu 11 yıl önce olan Van depreminden sonra CNN Türk'te bir açıklama yapıyor, tabi o dönemde her deprem olan dönemde olduğu gibi o konuşma tekrar tekrar gündem oluyor. Söylediği şu: "Ev yapılan malzemelerin kalite standardına uygun olmadığı, sahte ve kusurlu olduğu ve birçok kişinin de bu malzemelerle ev yaptığı."

“ Tebdir almadan, takdir demek ne kadar doğru?”

ACI YAMAN

Bu açıklamalarına rağmen hiçbir şekilde demek ki bir adım ileri gidilmemiş bu konu da tespit edilip, denetlenmemiş. Yıl olmuş 2023 hala aynı vasat malzemeler kullanılmış, satışına izin verilmiş, farkında olarak veya olmayarak birçok müteahhit de bu işlerin altına ismini yazdırmış oldu.

Diyelim tüm bu kötü durumlara rağmen müteahhit uyanık, iş bilen biri, özenli, malzemedan çalmadan ve kalitesine dikkat ederek üstüne düşen her şeyi olması gerektiği gibi yaptı, bu sefer de işi çabuk bitirme telaşıyla eksik, kusurlu, iş yapan inşaat işçisi de az değil... Bazı malzemeleri bir kenara alıp, gizli gizli çalanlar mı desen, kolonla uğraşmayıp tuğla dizilenler mi desen, çabuk bitirmek için kat aralarına ince beton dökenler mi desen vs...

Yani velhasıl-ı kelam baştan aşağı bir sorumsuzluk var... İnsan hayatını, malını, canını, ekstra manevi çöküşüne sebep olacağını hiç düşünmeden, bunun vicdan muhasebesini yapmadan dışını süsleyip, göz boyayan bir sürü çok katlı kabir yapılmış oldu.

Bundan sonra ne olur, hem millet hem devlet nasıl bir önlem alır, nasıl bir çözüm bulunur bilemem... Bildiğim tek şey ders almıyoruz, acıdan ölsek de zerre miskal ders almıyoruz. Sonra da devletin başından tutun halkın en alt tabakasına gelene kadar olan bitene kader diyoruz... Kaderi suçlamak kolay. Kader dile gelse gün görmemiş sözler söyler her halde hepimize...

Tedbir almadan, takdir demek ne kadar doğru?

Allah bize irade, vicdan vermiş, bunu kullanmayacaksak robottan ne farkımız var!

Her yönden, devlet idarecilerinden sıradan vatandaşa kadar herkes özellikle insan canını, malını, maddi – manevi bir çöküşe sebep olmayacak tarzda özenli, dikkatli, gerektiği gibi planlayarak yerleşim yerleri yapılırsa, yani önce gerekli bütün tedbirler alınsa ve bundan sonra bir yıkım olsa ona kader denir. Zira en iyi örneğimiz, rol modelimiz peygamberimiz öyle yapardı: Peygamber efendimiz (s.a.v) devesini ortada bırakıp onun sohbetine gelen birine “Deveni bağladın mı der?” O kişi de “Allah’a emanet ettim” der. Peygamber Efendimiz de “Önce sağlam,

güvenli bir yere bağlayacaktın sonra Allah’a emanet edecektin” der.

Yani her konuda tedbir bizden takdir Allah’tan... Ancak maalesef biz birçok konuda sorumluluklardan kaçan, her şeyi olurluna bırakan, birçok şeyin içeriğini ve özünü merak etmeyip görsele takılan, başına çok acı tecrübeler geldiği halde olup bitenlerden ders almayan, bir toplumuz. Böyle olduğumuz için de maalesef hak ettiğimiz gibi yönetiliyoruz.

Peki bu durumlar, olanlar bize nasıl ışıktutabilir? Küllerimizden nasıl doğabiliriz? Daha sağlam, daha güçlü, daha gerçekçi nasıl olabiliriz?

Ders alarak...

Bir şaman öğretisi der ki “ders sen öğrene kadar devam eder.” Olan, biten bu olaylar bizi her yönden eğitmeli, büyütmeli. Her birey ben tek başıma ne yapabilirim ki dememeli. Kiracı, ev sahibi fark etmeksizin herkes kendince araştırıp her türlü kötü olasılığa karşı bir tedbir almalı.

Manen ne yapmalıyız?

Hiçbir şeyin bize ait olmadığını unutmamalıyız. Unutmamak için tefekkür halin de olmalıyız. Yanımızda olan, bizi seven, değer veren kim varsa kıymetini bilmeliyiz. Toprak aldığını maalesef geri vermiyor. Farz edin öldük vicdanı rahat ölmek ne büyük bir lüks değil mi? Ertelememeli. Güzel olan, ebedi alemde iyi ki yaptım dedirtecek hiçbir şey mümkün olduğunca ertelenmemeli. Kendimizi temaşa edip en iyi versiyonumuzu bulmaya çalışmalı, bunun için ruhumuza yatırım yapmalıyız.

Tabi ki ne yapsak da yeterli değil. Hakkıyla şükredenlerden değiliz, hakkıyla kul olanlardan da değiliz ama gayret... Kul hep gayret etmeli... Yaptıkları güzel şeyleri az görmeli, kibre girmemeli. Nefsine çıplak gözle bakıp onun zayıf yönlerinin farkında olarak adım atmalı.

Ve gerçek şu ki her şeyin gerçek sahibi Allah. Biz sadece emanetçiyiz. Çoğu zaman bunu unutuyoruz. Bu tarz olumsuz durumlarda ancak silkelenebiliyoruz, o da Allah’ın yardımıyla. Başımıza çok kötü olaylar gelmeden de bu hakikati görebilenlerden oluruz inşallah. Vesselam...

HÜSEYİN NASRULLAH
İNAN

DEPREM SÜRECİNDE ŞEHİR VE KONUT MESELESİNE DAİR İKİ TUTUM



Kahramanmaraş merkezli ve 10 ilde yıkıcı etkiye yol açan bir deprem yaşadık. Deprem sürecinde ve sonrasında sosyal medyada şehircilik meselesi nasıl ele alındı ve ne tür şeyler konuşuldu?

Yaşadığımız acı felakette bir ayı geride bırakıyoruz. Depremi yarattığı şok etkisi ilk bir hafta boyunca herkesi çepeçevre kuşatmış, tüm paylaşım ortamlarında acil yardım faaliyetlerine dair mesajlar dolaşıma girmişti. Haftalar geçtikçe insani yardım mesajları yerini yavaş yavaş şehirlerimizin afete dayanıklılığı, deprem öncesi ve sonrasında alınması gereken önlemler ile hükümetin organizasyonel zafiyetleri vb. tartışmalara terk etti. Bu süreçte Twitter her zamanki gibi en aktif kullanılan sosyal medya platformu oldu ve bizler de Twitter akışlarımız üzerinden tartışmaları takip ettik. Bu süreçte tartışmaların önemli bir bölümü de Türkiye'nin konut politikası ve şehirciliği üzerine idi. Twitter kullanıcıları veya uzmanlar afet yönetim politikaları vb. konularda ortak fikirler etrafında buluşabiliyorken konut inşasında kullanılabilecek yapı malzemelerinin doğal malzeme ve geleneksel inşa sistemleri ile mi yoksa modern yapı teknikleri ve beton, çelik strüktür gibi malzemeler mi olacağı konusunda bir tartışma ortamı oluştu. Geleneksel Osmanlı yerleşmelerinden fotoğraflar paylaşan uzmanlar bugün için hala bir çözüm olarak bu sistemin kullanılabileceğini savunuyor, şehirlerin yatay mimari tarzda inşa edilmesi ge-

rektiğini ekliyor. Bu fikri beğenen kullanıcılar ise geleneksel şehirlerin güzelliği konusunda övgüler düzüyor. Cumhurbaşkanı Erdoğan ve TOKİ de yöresel mimari, yörenin kültürüne uygun kentsel biçim gibi vurgularla bu bakışı destekliyor. Öte yandan geleneksel mimari tarzı, yapı tekniklerini ve eğer varsa şehircilik sistemini bir çözüm olarak sunan geleneksel mirası savunucu tutuma karşı daha modern muhalif bir tutum Twitter'da ön plana çıkıyor. Bu grup geleneksel mimari tarzı savunucuları alaya alacak derecede küçümsüyor, belki çağdışı ve nostaljik olarak görüyor. Müstakil evlerin oluşturduğu bir kentsel yapının Türkiye için uygun bir tarz olmadığını savunuyor, bu kadar evi yerleştirecek alanın bulunamayacağını öne sürüyor. Bu tutum, asıl sorunun modern mimari ve şehircilik sisteminde değil onu doğru bir biçimde tatbik edemeyişimizde olduğunu, meselenin aslında teknik bir krizden fazla bir şey olmadığını ifade ediyor.

Devletin günümüz konut politikasının ve şehircilik anlayışının yanlışlığı noktasında her iki grubun da ortaklaştığı aşikâr. Fakat, çözümün nasıl bir sistemle sağlanacağı konusunda derin ayrılıklar görülüyor. Öncelikle geleneksel mirası savunan ve hakiki bir çözüm olarak gören ilk tutumun savunusunu ilkesel bazda inşa etmediği, bir gerçek olarak karşımızda duruyor. Konutlar tıpkı Amerikan banliyöleri gibi müstakil ve bahçeli bir tarzda olsa ve doğal yapı malzemeleri tercih edilse günümüz problemleri ne kadar aşılmış olacaktır? Osmanlı şehrini meydana getiren ruhun sahip olduğu inanç ve ahlak sistemi neyi vaze-

der? Bu kentsel yapı ne tür iktisadi ve sosyal gereksinimlere ihtiyaç duyar? İlkeler dönük bu ve benzeri birçok soru Twitter'da bu grubu oluşturan popüler uzmanlar nezdinde bir yanıt bulabilir mi? Yanıtsız kalan her soru bu tezin nostaljik bir özlem olduğu tezini güçlendirir. Geleneksel şehircilik ve konut sistemini savunanları alaylı bir dille eleştiren grup söz konusu ilkeler kaynaklı boşluğa, eleştirilerinde önemli bir yer ayırıyor. Fakat bu grup da modern sistem savunusunda içinden çıktığı toplumun inanç ve ahlak kodlarına karşı yabancı bir tavır takınıyor. Modern kentsel biçimi çağdaşlığın bir gereği olarak ele alan bu fikir gelenek ile kurulacak her irtibatı yersiz ön kabuller gerekçesi ile küçümsüyor.

 *Sanal mecralarda karşılaştığınız bu iki tutum tartışmalarında neyi eksik bırakıyor?*

Türkiye'nin Twitter gündeminde yer alan konut politikası ve şehircilik tarzı ile ilgili tartışmaların sonuç olarak ilkesel bazlı bir tartışmadan öte şekilsel olduğu görülüyor. Tartışmalar şehirlerin ve konutun hangi ilkeler etrafında inşa edileceğinden daha ziyade şekli itibarıyla ele alınıyor. Yatay ve dikey, ahşap ve beton, AVM ve arasta, müstakil ve apartman... Burada mimari biçimin de nihayetinde bir inanç sisteminin somut yansıması olduğu ve insanların bu göstergeler etrafında fikirlerini savunduğu eleştirisi gelebilir. Elbette biçimlerin ardında bir inanç sistemi ve ilkeler bütünü vardır, mimari biçimler kaynağını buradan alır. Fakat burada asıl problem güncel tartışmaların fikri zemininin böylesi bir fikri altyapıya oturmamasında, bir diğer deyişle benimsenecek mimari tarzın bizi ne tür ilkesel kararlar almaya zorlayacağına dair bir fikre sahip olmamasında yatıyor. Bir AVM'yi, geleneksel ticari yapılar bütünlüğünü ifade eden, arasta tarzında inşa ettiğimizde hâkim paradigmada bir dönüşüme yol açmış olur muyuz? TOKİ bugün bir karar alarak 2-3 katlı bahçeli müstakil konutlardan başka bir şey inşa etmeyeceğini deklare etse ve deprem bölgesini bu biçimle inşa etse önceki TOKİ binalarıyla arasında ne tür farklılıklar olur? Öte yandan yeni şehirlerimizi kusursuz bir modern kentsel planlama ile vücuda getirdi-

ğimizde varlık alanlarının tüm problemlerini çözmüş olur muyuz? Bu tarzla neyi kaybederiz?

 *İlkelerden bahsediyorsunuz. Bunu biraz daha açabilir misiniz?*

Şehirlerimizi üzerine bina edeceğimiz ilkesel kararlar olmaksızın şekilsel birkaç müdahaleyle inşa edişimiz veya bize kaliteli bir yaşam çevresi bahşedeceğini murat ederek modern planlama ve inşa teknikleriyle vücuda getirişimiz benzer yanılgılardır. Mimariyi Turgut Cansever'in ifade ettiği gibi varlığın tüm düzeylerini kapsayan, din ve ahlak alanının bir ürünü olarak görmek gerekir. Şehirlerin gridal mi organik mi olacağından; konut inşasında ne tür malzemenin kullanılacağından önce ilkelerimizi belirleyeceğimiz bir varlık telakkisine müracaat etmemiz gerekir.

 *Müreffeh şehirler için çözüm nerede?*

Kaynağını müracaat ettiği varlık telakkisinden alan bir ilkeler seti ve bu ilkelerden meydana gelen stratejilerin üzerinde yükselen bir kentsel planlama bugün şehirlerimizin en acil ihtiyacı ve yaşadığımız kent kaynaklı krizlerin çözümü olarak karşımıza çıkıyor. Müreffeh bir yaşamın tesis edilmesi amacının ekonominin çarklarını döndüren bir lokomotif fikrine terk edilmesi yanılgısı ancak böylesi teşekküllü eylemler bütünüyle tersine çevrilebilir. Ölçsüz kazancın merkezine dönüşmüş olan yoğun kentsel yapı yeni şehirler fikrinin benimsenmesi yoluyla desantralize edilebilmelidir. Bir ilke olarak mevcut şehirlerin nüfus yoğunluğunun artarak devam etmesi yanılgısı yerini yeni şehirlerin inşası fikrine terk etmelidir. Cansever'in yıldız kümesi kentleşme olarak tanımladığı biçimde şehirler arz üzerinde düşük yoğunluklu olarak yayılabilmelidir. Temel bir politik yoksunluk olarak ifade edilebilecek mevcut durum yerini uzun erimli planların yapıldığı yeni duruma evrilmelidir. Bu planlar yerel ve merkezi hükümetin sadık kalacağı ve uygulama kararlılığı göstereceği bir idari yapı çerçevesinde sürdürülebilmelidir.

YURDUMDA DEPREM

Sökülürken iliklerime kadar,
Ruhumdan bedenime kaldı yalanlar,
Sönmüşken gökte yıldız misali,
Bu cana ne kaldı, deprem altında yatanlar...

Aşkıma bir hasret nüfuz ederken,
Kaybolan hayaller geliyor hayalime,
Sürüklenirken ecel peşinde ebede,
Bu can sıkışmış, zelzele ocak söndürüyor...

Ben bir mahiyim, sıratı müstakim...
Gökte parıldayan yıldız kayarken,
Suçsuz bir beden olurum ölüme giderken,
Zelzele altı değil, üstüdür beni öldüren...

Bir yok oluş parçalarken avucunu,
Nedir bu fırsatçılık, öldürdü tüm umudumu...
Ahlak diye örtüp durma uslanmaz suçunu,
Ölüm yakmaz canımı, hainlik emer kanımı...

Asılı duruyor bak ruhlar fezada,
Akmaz dediğin kan karışmış toprağa,
Yıpranmış, tozlanmış saçlar ahında...
Deprem ocağı çıkardı kansız olanları...

Şâdan eyleme kelamı bu hal üzre,
Sanma sakın düşmezsın sen bu derde,
Hayalin aşmasın maksatı bilme gaye,
Derdine ötme bülbül, ne acılar çekenler gördüm...



İSLAMBOL'A BİR MÜHÜR: SEZAI KARAKOÇ



Bu yazıyı yazmam artık bir zorunluluktur. Yazmazsam okunan selalar, ak sakallı amcalar darılır bana.

Ve Allah'ın adıyla başlar İslambol topraklarına uzanan sefervari yolculuğumuz.

Salı günü okuldan tüm yorgunluğumu sırtıma alıp geldiğim vakit, kendimi doğruca yatağımın serin kenarına bıraktım. Ve zaten uyuyakalmamak neredeyse imkansızdı. Yaklaşık 1 saat rüya aleminde takıldıktan sonra yani kerahat uykusunun en karanlık odasından henüz uyanmışken. Bir yandan uyanmaya çalışırken diğer yandan da telefonumu kurcalıyordum ablamın mesajını görünce serin yatağıma bir anda kırık kovalardan kaynar sular döküldü. Ve ablam Üstad'ın sürgün hayatının bitmesine haberci olmuştu.

Ve durdum huyum değildir durmak. Daha bir hafta önce okuma grubumuzun 4 kitaplık listesinden 2 kitabının sahibi artık bir kabir sahibiydi. Artık

bu dünyada yüklenecek bir yükü kalmamıştı. İçimde hiç yaşamadığım bir duygu boşluğu ve bir yokluk hissi vardı. Asıl huyum paylaşmaktır her acıyı ve her hüznü. Bir kapı aradım karşımda. Ancak yalnızlığımın bir sonucu olarak pek kimse yoktu etrafımda. Şuursuzca dolanıyordum ortalıkta. Yurdumuzun yemekhane katında okulun ilk haftaları bir şiir vasıtasıyla tanıştığım Mehmet Akif'i gördüm ve ona pek heyecanlı bir şekilde Üstadın cenaze namazına gideceğimi ve son görevimi yapacağımı belirtmişim. Onun da bunları duyunca göz bebeklerin büyüdüğünü görüp umutlandım. Daha da heyecanlanmış-



İslambol'a geçtiğimizde misk kokusu ve rüzgârın, kimlik sormaksızın bizi sarsması vücudumuzda bir mühür oluşturdu.

tım artık. Ama geleceğinin kesin olmayacağını dile getirince tebessüm ettim, aklımdaki fikirlere. Yani şaşırmadım çünkü ben herkesi gideceğim yerlere çağırmakla ne kadar tanınsam da karşımdakiler de beni yanıltmalarıyla meşhurlardır. Neyse yemeği yiyip odaya çıktım. O sırada cenaze namazının Fatih'te Şehzadebaşı camiinde kılınacağını öğrenince aklıma iki isim geldi. Bu arada umutlarım artmasıyla meşhurdur tamama ermesine de. Umutsuz Müslüman olmaz! Sloganımızı da attığımıza göre devam edelim. Bu iki isim iki aylık üniversite hayatımda bana ağabeylik yapan ve inşallah devam edeceğini düşündüğüm ateş çemberleri arasında nadide bir topraktan isimlerini duyan, şiir gecemizin iki yoldaşı, İlyas ve İsmail abilerdi. Allah onlardan ve onların arkadaşlıklarından razı olsun. Bir ezgide *"dostun az olsun da sevdalı olsun"* dediği gibi. Evet İlyas abiyi aradığımda bir Bilal Bozdaş geleneği olarak karşı tarafın işinin olduğu cevabını aldım. Şaşırmak bu konularda huyum değildir. Kuruntulara sebep olmuyor artık olumsuz cevaplar alışım. İlyas abi memleketi Bursa'ya gideceğini söyleyince namluyu İsmail abiye doğrultarak şansımı denedim 15-20 dakika sonra haber geldi. Vurmuştum onu. İsmail abiyle bilet almaya koyulduk. Yoldaşım belliydi artık. Erzurum Oltulu İsmail abi. İsmail abi gülen yüzü ve samimi tavrıyla tanınan sevgi dolu ve üzerinde cihad kokuları süren abiydi. Allah O'ndan razı olsun. Ve onun yoldaşlığından.

Sonraki gün için.

Tren biletlerimizi 13.18'e aldık. Artık sadece güneşin ufuklardan uyanmasıyla başlayan günün doğmasını bekliyordum. Gün güneşin hüznüyle doğmuştu. Geceye yenilmemiştım ve ödülümü almakta heyecanlıydım. O gün aylardan sonra avuç içlerimin toprak göreceği bir gün olacaktı. Kıyafetlerimi giyip, yol için çantamı hazırladıktan sonra Mehmet Akif'in bana attığı mesajı görünce şaşırdım bizimle geleceğini ve bilet alacağını söyledi. Artık üç yoldaş ve bir yolduk. Biz üç vardık amma bir yoktuk. Okulun önünde buluşup otobüsle tren garına geçecektik. Otobüste yurttaki mescid ehlinde olan lisedeki pek sevgili dostum Atıf'a çok benzettiğim Numan kardeşle karşılaştık. İnsanları birbirlerine benzetmek de huya döndü bende. Yolumuz Sezai Karakoç'tan, Üstad Necip Fazıl'dan ve İsmet Özel'den bahsede bahsede şairane bir hal almıştı. Numan Fevziye Camii'nde kılınacak gıyabi cenaze namazına katılmak üzere indi ve biz de inip gara doğru yola düştük. Garda öğlen namazını eda edip 15-20 dakika içinde trene bindik. Ve nihayet trenin penceresinden gördüğümüz göz kamaştıran dağlardan uzaklaştığımızı görmüştüm.

Yol bitmeyecek kadar uzak gelse de yaklaşık 1.30 saatte Söğütluçeşme durağında İstanbul betonlarına ayak basmıştık. Hızlıca Marmaray ve Metro aktarmalarıyla Vezneciler durağında indik. İslambol'a geçtiğimizde misk kokusu ve rüzgârın, kimlik sormaksızın bizi sarsması vücudumuzda bir mühür oluşturdu. Metrodan yeryüzüne çıkarırken istemsizce cebimden kafama tırmanan kara takkem secdeye uzanmak



için kendini zor tutuyordu. Kalabalığı takip ederek bulabileceğimiz Şehzadebaşı Camii'ni rehberimiz İsmail abi sayesinde daha kolay bulduk. İlgimi caminin heybetli ve tarih kokan minaresi dışında, camii önüne dizilen yaklaşık 10-15 tane siyah ve adeta "ben devletlü-yüm" diye bağırarak arabalar da çekmişti. Neyse o sırada ezan kalplerimize hüznü donatırken içeriye polislerin çantalarını aramasıyla geçtik. Kitap dışında suç teşkil eden bir şey yoktu çantamda. En azından ben öyle biliyordum. Birkaç adım avluya doğru yürüdüktan sonra montlarımızı seccade edip alınlarımızı toprakla buluşturduk. Bu hissi gerçekten özlemiştim. Burnumda tüten taze toprak kokusu avucumda iz bırakacak kıvamdaydı. Caddeden gelen sirenler ve anonslar beni daha çok şevke getirdi desem absürt olmaz gibi. Kendimi seksenlerde olaylı bir Cuma vaktinde hissettiğim doğrudur. Namazdan sonra biraz "bu yöndeki son durağımla" muhabbet ettim. Sonrasında imamın birkaç hoş kelamı... İmamın ses tellerini kulaklarımda en hakiki biçimde hissettiğim sayılı günlerdendir herhalde. 32.120'nci ikindisinde beraberdik Üstadla. Evet sıra Er kişiye için niyet etmeye gelmişti. Cami avlusunda birçok devletlü... Onları siyah kabanlarından da tanırız. Karışık ama karmakarışık kalabalık içerisinde safa durabildik. Bence Üstad emeline cenazesinde ulaştı: Herkes

ama herkes tek saftaydı. Tek kiblede elbet. Dört tekbir bir selamı adım adım takip etti. Namazı kılındı ve sürgünü bitti bir şairin, akşamı görmedi belki gözleri, o sabah atasına kavuşmak ve hasreti bitirmek üzere okundu duası. Asıl helallik alınması gereken o iken biz helallik verdik bu sefer. Biz onun duruşuna, dirilişine, sahiciliğine şahidiz. Biz er olmaya hazırız er kişi niyetine. Bilmem yüz mü bin mi ağız birden tevhid doldu. Kalbim o hü-

zün dolu sözleri kaldıramayacak kadar küçüktür belki. Müthiş bir uyum müthiş bir nizam. Omuzlar çarpışır omuzlarla. Kalpler çıkar yerinden feryat eder en gür sedalara.

Vallahi Allahu ekber. Sonunda teslim edildi naaşı ve şanı toprağa. Kalabalık bir ayrılık oldu oradan bizimkisi. Bizimkisi geri dönmeye niyetli bir ayrılıktı. Ayrılıklardan kaçıştı bir nevi.

...

Şimdi kubbelerden geçit istedik. Ve İsmail abinin anlata anlata bitiremediği ve benim de tanışmadan ona "kilit adam" dediğim Cemal abinin mekanına doğru yol aldık. Özgün yayıncılık. Vallahi özgünlüğüne şahidim. İçeri girmeden uzaktan baktığımızda kapalı olduğunu zannettik. Yaklaşınca içerdeki ortamı gördük içeriye girmemek elde değildi. Kapıda İsmail abi kulağıma içerde Akıncılar'ın son başkanı Mehmet Güney ağabeyin olduğunu fısıldadı belli ki o da heyecanlıydı. Tanımıyordum ama kalbim ısınmıştı. Bizi içeri alan ismini bilmediğim bir abiydi. Allah razı olsun. Muhabbet derindi herhalde çünkü başta oturan Mehmet Güney ağabeyi herkes pür dikkat dinliyordu. Sohbetin edildiği alana doğru yavaş ama emin adımlarla geçip taburelere oturduk. Nurettin Topçu'dan Maverâ şairlerine, tekkelerden imam hatiplere seken konular dolanıyordu masada. Tabi ki sohbetin merkezi

Sezai Karakoç'tu. Not alınacak cümleler kuruluyor. Bir yandan akıncılardan bahis geçiyor bir yandan MTTB'den... Müthiş muhabbetler dönerken Cemal abi geldi. Yüzünde muzip ve bir o kadar vakarlı bir tebessümle. Sonrasında söz bize geldi baştan kendimizi tanıttık ve teker teker nasihatlerimizi aldık. Bir yandan da Mehmet ağabeyin bizlere 2-3 dakikada bir ortadaki ikramdan uzatması vardı ki herhâlde aç olduğumuzu anlamıştı. Söz yazmak hatta bugünü yazmaktan açıldı. Artık eskiye nazaran yazmak deyince üstüme alınıyordum bütün lafları. Mehmet ağabeyin yanında bir de Mehmet Bulayır adında bir ağabey vardı o da İnsicam Dergisi'nde yazı işlerine baktığını söyleyince İsmail abiyle birbirimize baktık. İsmail abi bir anda konuya atladı ve benim de şiir yazdığımı söyledi. Bir yandan hoşuma giden bu atılım Bulayır ağabeyin de bana telefon numarasını vermesiyle tamamen ermişti. Genç yazarlara yardımcı olan Bulayır ağabey kendisiyle iletişime geçmemi söyledi. Güzel bir haberdin benim için. Allah razı olsun. Sohbet devam ederken Mehmet ağabeyin ona topu atmasıyla söze dahil olan Şükrü Dinçer ağabey kendini tanıttı ve gençlerle Af-

rika'da yaptığı projelerden, çalışmalarından bahsetti. Hatta şöyle bir anekdot paylaştı bizimle: Afrikalılar çoğu işleri kendileri yapmaz da başkalarının buyruğunda yaparlarmış, biraz da yavaş düşünürlermiş. Bunun nedenini araştıran Şükrü ağabey ve arkadaşları sonuç olarak 3-7 yaş arasındaki çocukların protein ihtiyaçlarını karşılayamaması sonucunda zihinsel gelişimde sıkıntılar yaşadıklarını gözlemlemişler. Buna çözüm olarak da köylere tavuk üretim merkezleri kurarak sadece birkaç çocuğa değil belki bir nesle faydalı olacak bir atılım yapmışlar.

Şaşkınlıkla dinledim. Bu muhabbet yaklaşık 10 dakika daha sürdü ve biz müsaade isteyip sohbet ortamından kalkıp kitaplık bölümüne geçtik. Cemal abiyle yakından tanıştık ve kısa bir diyalogumuz da oldu. Beni pek doyurmasa da Akif'le bana Branislav Nusic'in Ramazan Geceleri adlı kitabını hediye etti. Raflarda birbirinden değerli birçok eser vardı. Sezai Karakoç bölümüne geçtik. Herkes birbiriyle tanışmakta ısrarlıydı. İsimlerimizden emin olmak zorunda gibiydiler sanki. Önceden bizim okulda okumuş bir arkadaş yanımıza geldi istediğimiz kitapları bize hediye etti. Şa-



şırdık ama kabul ettik. Allah razı olsun. Selametle oradan da ayrıldık daha fazla vakit geçirmek isterdim ama saat geç oluyordu.

...

Oradan Ayrıldıktan sonra Fatih Camiine geçtik. Heybeti gözümü korkutuyor asaleti yüreğime su serpiyordu. Hemen girişte bulunan yakın zamanda Rahmet-i Rahman'a kavuşan Mehmet Emin Saraç Hocaefendi'ye birer Fatiha okumadan geçmek olmazdı. Fatih Sultan Muhammed Han'ın ve Gazi Osman Paşa'nın kabrine ziyarette bulunduk. Rotamız Yavuz Selim Camiydi. Akşam namazını saflar arasında dolaşan kedinin üzerime atlama olasılığını düşünürken kılmaya başladık. Namaz bitiminde Yavuz Selim Camiinin eşsiz manzarasından yararlanarak birkaç fotoğraf çektik. Sonunda yemeğe doğru yol aldık. İsmiini hatırlamadığım bir lokanta ama Fatih'te tavsiye edilecek mekanlar arasındadır. Çorbasıyla meşhur. Son zamanlarda içtiğim en güzel çorbalardandı o çorba. Karnımızı doyurduktan sonra yüzümüze rüzgâr vura vura yürüdük. Yolda espriler, şakalar kıldı geçirdi. İsmail abiyle bir anda marşlara girişlerimiz. İki satır söyledikten sonra başka marşlara dalışlarımız yolu güzel yapan anlardandı. Evet buluşmalar yapılmış, sohbetler edilmiş, yemekler yenilmişti. Sırada bir içecekten daha fazlası, 40 yıldan daha hatırlı kabul ettiğim tabiri caizse çay içme merasimi vardı. Bu çay merasimi güzel bir yerde yapılarak gün taçlandırılmalıydı. İsmail abinin methiyeleriyle yol aldığımız, bir zamanların Müslüman gençlerinin değişmez mekanı "Dayılar" çay ocağına geçtik. Samimi bir ortam oluşu nedeniyle kolay ısındım. Etraftaki nargile kafeler gibi duman altı değildi en azından. Mekân maziye götürdü bizi kim bilir ne devletler kuruldu ne

devletler yıkıldı bu masalarda. İki bardak çayla gün tamama erer gibiydi. Yol üzerinde yine Şehzadebaşı Camiine uğradık üstadın kabrini görme umuduyla. Camii açıktı. Biz yine hızlı adımlarla her an kapanabilir düşüncesiyle türbeler kısmına geçtik ki kabristanının başında pek az kişi vardı. Yani tam istediğimiz ortam.

Toprak taze güller yeni dikilmiş. Sergileniyor halka. Tahta bir mezar taşı üzerinde: ÜSTAD SEZAI KARAKOÇ 16.11.2021 yazıyor. Sürgünde geçen 88 yılın ebedi alemde son bulması alın yazısıydı artık. Diriliş işçisinin kalbinin hala attığını hissediyordum kalkıp da bize: "Ey diriliş eri kalk ve çalış." demesi o kadar gerçekçidir ki benim için. Yasin okumaya başladık. Bitiremedik. Güvenlikler caminin kapanacağını söyleyerek nazik bir tavırla bizi oradan aldılar. Evimize, yurdumuza doğru yine hızlı adımlarla yola çıktık. Selam alıp selam verdik. Biz amacımıza vardık. Yola çıktık yolla hemhal olduk.

Üç baş bir yol vurduk. Geldik gördük gidiyoruz Üstad. Yine hayra vesile oldun, yine bir mührün var hayatımızda. Duamız seninki gibi: Efendimiz Hazreti Muhammed Mustafa'nın (sav) ışığını takip edebilmektir. Yaralarla hatırlanan bu ümmete bir yara bandı olabilmektir. Hedefimiz kalemimizi kılıç gibi kullanabilmektir. Ve ey Üstad Rabbim senin hesabını kolaylaştırsın. Amin!

Selametle...



Gözyaşları daha yıkıcı fay hatlarından

Bitsin anaların feryat figanı
Gitsin kan akıtan filizler
Zaten dökülüyor bir bir yaprakları
Kırma, üzme o güzelim çınarları

Deprem olsa da olmasa da her an sarsıntı
Her renkten her dilden bir ağızdan haykırış
Kalpler yara bere içinde arıyor dirilişi
Gözyaşları daha yıkıcı fay hatlarından

Tarumar olmuş bütün düş ve güzler
Kara toprak beni ve seni bekler
Muştumuz barış olsa kıvranır mı bu canlar
Lütfen şahit olduklarım kâbus olsun

Yetim kalan çocukların ahı var
Saçı sakalı karışmış babanın yası
Matem rüzgârları çekil git üstümüzden
Lütfen kusuru, dili ve dini olmasın

TÜRKİYE'DEKİ BÜYÜK DEPREMLER

	BÜYÜKLÜK	CAN KAYBI	YIKILAN BİNA
1939 ERZİNCAN	7.9	33.000	116.000
1976 ÇALDIRAN	7.5	3.840	...
1999 GÖLCÜK	7.4	18.373	133.683
1999 DÜZCE	7.2	894	4.948
2003 BİNGÖL	6.4	176	625
2011 VAN	7.2 , 5.6	601	5.739
2020 ELAZIĞ	6.7	41	76
2020 İZMİR	6.6	117	633
2023 BÜYÜK GÜNEYDOĞU	7.7 , 7.6	50.096	164.321





ADNAN GÜNES

Barınmak için değil,
Yaşamak için tasarlıyoruz.



Gayrimenkul
Danışmanlık



Proje
Ortaklığı



İnşaat
&
Mimari



Ürün
Tedariği



+90 532 202 08 02

Yakuplu Mah. Kiraz Sok No:1 D:11 Beylikdüzü / İstanbul

www.adnangunes.com
info@adnangunes.com

renkli alışveriş **COM**



+90 533 050 32 13

www.renklialisveris.com
info@renklialisveris.com

yediveren

DÜŞÜNCE EDEBİYAT VE SANAT DERGİSİ

YURDUMDA DEPREM



ISSN 2757-5535



9 772757 553009